

ሚኒስትሪ ፍትሒ

አዋጅ መሰላት

ን አብ ትሕቲ ቀይዲ ንዝኣተወ ትሕቲ ዕድመ ዝወሃብ ኣብ መንጎ 10 ን 13 ን ዕድመ ዝኾኑ ትሕቲ ዕድመ

እቲ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ሓበሬታ በቲ ትርጉም ቋንቋ ክወሃበካ ኣለዎ።

እንተድኣ ኣንጻር ዝሓሹ ኣማራጺታትካ እንተዘይኮይኑ ወይ ድማ ነቲ መስርሕ ፍርዲ ዝጎድእ እንተዘይኮይኑ፣ ወሊዳዊ ሓላፍነት ዝሸከሙ ውልቀሰባት ተመሳሳሊ ሓበሬታ ክወሃቡ እዮም።

ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ኣብ ትጻንሖሉ ግዜ ነዚ ሰነድ ምሳኻ ክትዕቅቡ ትኽእል ኢኹ።

ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ዝኣተኹሉ ምኽንያት ብውሕዱ ን 5 ዓመታት ማእሰርቲ ዘቕጽዕ ገበን ከምዝፈጸምካ ወይ ንምፍጻም ፈተነ ከምዘካየድካ ዘመልክት ከቢድን ቀጻልነት ዘለዎን ምልክታት ስለዘለው ምዃኑ ተሓቢርካ ኢኹ።

ነቲ ኣብ ጥርጣረ ኣእትዩካ ዘሎ ገበንን ኣብ ማእሰርቲ ዘለኹሉ ምኽንያትን ብቕዓቱ፣ ዕለትን ቦታን ፍጻሜን ንምፍላጥ መሰል ኣለካ።

ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ትጻንሖሉ እዋን፣ ክሰብ 12 ሰዓታት ክኸውን ዝኽእል ኮይኑ፣ ብዛዕባ እዞም ነጥብታት ዘለካ ኣመላኽታ ተሰማዕነት ክህልወካ እዩ።

ድሕሪ ምዝዛም ናይ'ዚ ግዜ፣ እቲ ህዝባዊ ኣኽባር ሕገ(ወይ መርማሪ ዳኛ ወይ'ውን ናይ ትሕቲ ዕድመ ቤት-ፍርዲ ዳኛ) ነቲ ናይ ማእሰርቲ እዋን ንተወሳኺ ዓሰርተ ኽልተ ሰዓታት ከፍውሑ ይኽእል እዩ። ድሕሪኡ ዕንቅፋታት እንተዘየሉ ናብ ዳኛ ንኡስ ገበናት ክትቀርብ ኢኹ፣ ዋላ'ውን ብቪድዮ ከንፈረንስ እንተኾነ።

ድሕሪ እቲ ናይ ቀይዲ ግዜ፣ ንስኻ ብውሳኔ ናይ'ቲ ኣኽባር ሕገ (ወይ መርማሪ ዳኛ ወይ'ውን ናይ ትሕቲ ዕድመ ቤት-ፍርዲ ዳኛ)፣ ወይ ናብ ቅድሚ እዚ ዳኛ ንኡስ ገበናት ክትቀርብ ወይ ድማ ክትፍታሕ ኢኹ።

ተወሳኺ ድማ፣ እዞም ዝስዕቡ መሰላት ከምዘለካ ተሓቢርካ ኢኹ።

ዝተወሰኑ ሰባት ክትሕብር

ወለድኻ ወይ ኣለይትኻ፣ ወይ ሞግዚትካ ዝኾነ ሰብ ወይ ወሃቢ ኣገልግሎት ብዛዕባ እቲ ዝገጠመካ ናይ ማእሰርቲ ስጉምቲ፣ ከምኡ ድማ ብቕዓት፣ ዕለትን ቦታን ፍጻሜ ናይ'ቲ ዝተበህለ ገበን ክሕበሩ እዮም።

ብዛዕባ እቲ ዝገጠመካ ናይ ማእሰርቲ ስጉምቲ ምስኻ ንዝነብር ሰብ፣ ወይ ንሓደ ካብ'ቶም ቀጥታዊ ርክብ ዘለዎም ወለድኻ፣ ወይ'ውን ንሓደ ካብ'ቶም ኣሕዋትካ ወይ ኣለዩኻ ወይ ግቡእነት ዘለዎ ዓብዪ ሰብ ብቴሌፎን ክሕበሩ ሕቶ ከተቕርብ ትኽእል ኢኹ።

ናይ ወጻኢ ዜጋ እንተኾይንካ፣ እንኮላይ ንቆንስላዊ ሰበስልጣን ናይ ሃገርካ ክትሕብር ትኽእል ኢኹ።

ኣጸገምቲ ዕንቅፋታት እንተዘየሉዉ፣ እቲ ጠለብ ካብ ተቕርቦሉ ሰዓት ኣብ ውሽጢ 3 ሰዓታት እዞም ስጉምታት ክትግበሩ እዮም።

ምስ ሓደ ውልቀሰብ ንምዝርራብ

ካብ'ቶም ኣብ ማእሰርቲ ከምዘለኻ ዝተሓበሩ ሰባት ምስ ዝኾነ ሓደ ብጽሑፍ፣ ብቴሌፎን ወይ ብቃለ መሕተት ንምምይያጥ ክትሓትት ትኽእል ኢኹ።

ምስ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ዝኣተኹሉ ምኽንያታት ዘይመጣጠን እንተኾይኑ፣ ወይ'ውን ዝያዳ ገበን ንኽፍጸም ዘኽእል እንተኾይኑ ግን እቲ መርማሪ ገበን ነዚ ጠለብካ ክነጽጎ ይኽእል። ሰዓት፣ ኩነታትን ካብ 30 ደቓይቕ ንላዕሊ ክኸውን ዘይብሉ ንውሓት ግዜን ናይ'ዚ ምይይጥ በዚ ተባሂሉ ዘሎ ኣካል ይውሰን፣ ከምኡ'ውን ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ናይ'ዚ ኣካል ወይ'ውን በዚ ኣካል ዝተጠቐመ ሰብ ይካየድ።

ብሓኪም ንምምርማር

እቲ ኣኽባር ሕገ (ወይ መርማሪ ዳኛ ወይ'ውን ናይ ትሕቲ ዕድመ ቤት-ፍርዲ ዳኛ) ብቀጥታ ዝምርምረካ ሓኪም ባዕሉ ክምድብልካ እዩ። ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ትጻንሖሉ ሰዓታት ዝፈቀዱ እንተኾይኑ፣ እቲ ኣኽባር ሕገ (ወይ መርማሪ ዳኛ ወይ'ውን ናይ ትሕቲ ዕድመ ቤት-ፍርዲ ዳኛ) እንደገና ዝምርምረካ ሓኪም ብቀጥታ ባዕሉ ክምድብልካ እዩ።

ቃል ምሃብ፣ ሕቶ ምምላስ ወይ ሱቕ ምባል

መንነትካ ድሕሪ ምርግጋጽካ፣ ኣብ እዋን መስርሕ ፍርድኻ፣ እዞም ዝስዕቡ መሰላት ኣለዉኻ፡

- ኣዋጅ ምእዋጅ፣
- ዝተሓተትካዮ ሕቶ ምምላስ፣
- ወይ'ውን ሱቕ ምባል።

እቲ ሕጋዊ ወኪል ከመሰናበታዎን ክኸውን

እቲ ብቑዓት ዘለዎ ሰበሰባጣን ኣድላዪ እዩ እንተኣልዎ፣ እቲ ተሸካሚ ወሊዳዊ ሓላፍነት ኣብ ቤት-ፍርዲ ወይ ቃል መሕተት መሰናበታ ክኸኸርኩም ይኸእል እዩ። ዝምልከተኩም እንተኸይዱ፣ ከልእ ፈላጎ ዓቕሚ ኣዳም ዝበጽሖ ውልቀብኩን ከሰንዖካ ክትመርጹ ትኸእል ወይ ድማ ቦቲ ዳኛ ክምረጹ ይኸእል።

ብጠበቓ ክትሕገዝ

ብጠበቓ ክትሕገዝ ኣለካ።

ናይ ጠበቓ ምርጫ

ካብ መጀመርያ ናይቲ ማእሰርትኻ፣ ክሳብ ዝኾነ እዋን ናይ መስርሕ ፍርድኻ ከምኡውን ማእሰርትኻ ኣብ ዝገደብኩሉ ኩነት-ካብ ፍልጣይ ናይዚ ምንዋሕ- ሓገዝ ናይ ብምርጫኻ ዝጠለብካዮ ጠበቓ ንምርካብ ክትሓትት ትኸእል። ጠበቓ ክትመርጹ እንተዘይከኣልካ፣ ወይ ድማ እቲ ምርጫኻ ዝኾነ ክርከብ እንተድኣ ዘይተኸኣሉ፣ እቲ መርማሪ ገበን ወይ ኣኸባር ሕጊ (ወይ መርማሪ ዳኛ ወይውን ናይ ትሕቲ ዕድመ ቤት-ፍርዲ ዳኛ) ዝኾነ ዝውክለካ ጠበቓ ብቀጥታ ክምድበልካ እዩ።

ወለድኻ ወይ ኣላዪኻ ወይውን ተኣማኒ ፈላጎ ሰብ ወይ ወሃቢ ኣገልግሎት ጠበቓ ክምድበልካ ይኸእል።

ሕጋዊ ሓገዝን ምላሽ ዝወሃበሉ ግዜን

ኣብ ውሽጢ ምስጢራውነት ዝዕቕቡ ኩነታት እዚ ጠበቓ ምሳኻ ን 30 ደቓቓ ክመደዮጥ ይኸእል እዩ። እቲ ናይ ማእሰርቲ እዋን ኣብ ዝገደብኩሉ ኩነት፣ ምስቲ ጠበቓ ዳግማይ ንምርካብ ክትሓትት ትኸእል ኢኻ።

እንድሕር ደኣ ሕቶ ኣቕረብካ፣ እዚ ጠበቓ ድማ ንስኻ ኣብ ትሳተፈሉ መስርሕ ፍርዲ፣ ምርመራ ገበን፣ ምሕዳስን መንነት ምልላይን ኣብ ዝግበረሉ እዋን እውን ህልው ክኸውን ይኸእል እዩ።

እንድሕር ደኣ ምስ መንነትካ ዝተኣሳሰር ጥራሕ እንተዘይከይዱ፣ እቲ ፍልጣይ መስርሕ ፍርድኻ ኣብ ውሽጢ 2-ሰዓት ድሕሪ እቲ ምልክታ ዘሎ መስኮት ብዘይ ህላዌ ናይቲ ዝመረጹካዮ ጠበቓኻ ክጅመር ኣይኸእልን እዩ። ይኹን እምበር፣ እንድሕር ቦቲ መስርሕ ምርመራ ኣድላዪ እንተኸይዱ፣ እቲ ፍልጣይ መስርሕ ፍርድኻ ብፍቓድ ናይቲ ህዝባዊ ኣኸባር ሕጊ (መርማሪ ዳኛ ወይ ናይ ትሕቲ ዕድመ ቤት ፍርዲ ዳኛ) ብቀጥታ ክጅመር ይኸእል እዩ። ዋላውን ብዘይ ህላዌ ናይቲ ጠበቓኻ።

እቲ ጠበቓኻ ኣብ መንጎ ናይቲ መስርሕ ፍርዲ ወይ ቃል መሕተት እንተበጸሑ፣ እዚ መስርሕ ጠጠው ክብል እዩ፣ እዚ ድማ መታን ምስ ጠበቓኻ ክትመደዮጥ ዕድል ክትረክብ እዩ።

ብኣስተርጓሚ ክትሕገዝ

ቋንቋ ፈረንሳይ ዘይትዛረብ ወይ ዘይትሰምዕ እንተኸይዱን፣ ኣብ እዋን መስርሕ ፍርድኻ ከምኡውን ምስቲ ጠበቓኻ ኣብ ትዘራረቡሉ እዋን ብሓደ ኣስተርጓሚ ብዘይ ዝኾነ ክፍሊት ክትሕገዝ መሰል ኣለካ።

ካብ ማእሰርቲ ንምውጻእ ምምልካት

እቲ ዳኛ ነቲ ግዜ ቀይዲ ክገደብ ኣብ ዝውስነሉ እዋን፣ እዚ ስጉምቲ ንኸይፍጸም ነቲ መርማሪ ዳኛ ወይ ናይ ትሕቲ ዕድመ ቤት-ፍርዲ ዳኛ ወይውን ኣኸባር ሕጊ ክትምህጸኡ ትኸእል ኢኻ።

ንጉዳይካ ዝምልከቱ ገለ ጉዳያት ሰነድ ምርኣይ

ብጠለብካ ወይውን ብጠለብ ጠበቓኻ፣ ከምኡውን ብዝሰለጠ ግዜ ቅድሚኻ ዝኾነ ምንዋሕ ናይ ማእሰርቲ እዋን፣ ነዘም ዝሰዕሩ ሰነዳት ንምምልካት ክትሓትት ትኸእል ኢኻ።

- ኣብ ማእሰርቲ ከምዘለኻ ዘመልክት ምልክታ፣
- ቦቲ ዝመርመረካ ሓኪም ዝተወሃበ ሕክምናዊ ሰርቲፊኬት(ታት)፣
- ኣብ መስርሕ ፍርድኻ ዝተዘርቡ ቃላት።

ነቲ ህዝባዊ ኣኸባር ሕጊ ርእይቶኻ ምሃብ

ድሕሪ ሓደ ዓመት ካብ ምዝዛም ናይ ቀይዲ እዋን፣ ኣብቲ ጥርኑፍ ሰነድ ናይቲ መስርሕ ፍርዲ ርእይቶ ንምሃብን ንምርኣይን-ብቅብሊት ዘመልክት ወይ ኣብቲ ናይ ጸሓፊት ቤት-ጽሕፈት ቅብሊት ዝእውጅ ምዝገብ ደብዳቤ -ነቲ ህዝባዊ ኣኸባር ሕጊ ክትሓትት ትኸእል ኢኻ።

መሰል ብሕታውነት

እዘም ኣብዚ ስጉምቲ ኣብ ልዕሌኻ ዝውሰዱ መስርሓት ፍርዲ እንተድኣ ብሰንኪ ቴክኒካዊ ምኽንያታት ክወን እንተዘይከይዱም፣ ብካሜራ ክቕድሑ እዮም። ቅዳሕ ፊልምታት ናይቲ መስርሕ ፍርዲ ንህዝቢ ምዝርጋሕ ብዝኾነ ሰብ ክልኩል እዩ።

እዘም ቅዳሕ ፊልምታት ዝዘርግሑ እንኮ ግዜ ኣብ እዋን ብካሜራ ዝካየዱ፣ ውሽጣዊ ክፋላቲ ወይ መንነትካ ዘቃልዕ ዝኾነ ከልእ ገዱ ምዝርጋሕ ክልኩል ዝኾነ መስርሕ ፍርዲ ጥራሕ እዩ።